

**Henrici Canisi[i] Noviomagi, Belgæ, Jn Academia
Ingolstadiensi SS. Canonum Profess. Ordinarii & Primarii,
Opera Quæ De Ivre Canonico Reliqvit**

Canisius, Heinrich

Coloniae Agrippinae, 1662

Caput XIV. Utrùm laicus de decimis jure feudi investitus ante Concil,
Lateranense, possit alium laicum subfeudare? Et quid de feudo
decimarum ad Ecclesiam reverso.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62169](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62169)

cap. *Querelam ult. Ne Pralat. vices suas &c.* quo loco valet concessio Ecclesie, id est, obventionum Ecclesie pro annuo censu per septennium. Nisi quod hodie ex constitutione Pauli II. in cap. *unic. De reb. Ecclesie non alien in Extravag. communib. re-*

rum Ecclesiasticarum locatio & conductio contractata sit, ne triennium excedat. Intellige, ubi scilicet hæc constitutio excepta est, de quolâ Covarr. *Variar. resolut. lib. 2. cap. 6. & Navar. in can. Non liceat xii. quest. 2. num. 21.*

CAPUT XIV.

Utrum laicus de decimis jure feudi investitus ante Concil. Lateranense, possit alium laicum subfeudare? Et quid de feudo decimarum ad Ecclesiam reverso.

SUMMARIUM.

1. Feudum uni concessum alteri subfeudari potest.
2. & 4. An idem obtineat in feudo decimarum?
3. Feudum decimarum ad Ecclesiam reversum an rursum in feudum concedi possit?

EA feudi natura ordinaria est, ut uni concessum possit ab eodem subfeudari, id est, rursus in feudum alteri concedi, dummodò æquè idoneo & eadem lege detur, c. *un. §. 1. Qualiter olim poterat feud alienari. c. 1. §. similiter De lege Corradi, & c. Imperialem §. illud quoque De prohib. feudi alienat. per Frider. lib. 2. Feud.*

2. At quæstionis est, An idem sit in feudo decimarum concessio laico ante Concilium Lateranense de quo proximo Capite egimus? Quod putat Bernardus in c. *Prohibemus 19. in Gloss. V. laicos hoc tit. dum tamen id fiat assentiente Episcopo.* Nam videntur decimæ jam naturam feudi induisse. Sed contra rectius dicitur, per text. in cap. *Cum Apostolica 7. De his que sunt à Pralat. & in d. c. Prohibemus.* Utriusque Capituli textum superiore Cap. recitavimus, & ex communi interpretatione Dd tradit Panorm. in d. c. *Prohibemus, per eundem text.* dum is indistinctè prohibet decimas, id est, jus decimandi transferri in laicos. Apertius verò ex d. c. *Cum Apostolica* hæc sententia confirmatur, dum disertè loquitur de feudo decimarum, ut scilicet decimæ semel in feudum concessæ restituantur vel ipsi Ecclesie, ad quam aliàs de jure spectant, vel alteri Ecclesie sive religioso loco applicentur cum assensu Episcopi. Non igitur in feudum

alteri laico dari possunt. † Eiusdem quoque sententiæ, quòd ne quidem Episcopo approbante hujusmodi decimæ laico subfeudari possint, sunt Hostiensis, Joan. Andr. Henricus, Curtius & alii apud Did. Covarr. lib. 1. *Variar. resolut. cap. 17. num. 5. vers. præter hæc & illud.* Qui & idem obtinere videntur in hujusmodi feudo extincto, & ad Ecclesiam reverso; quod ex sententia d. cap. *Cum Apostolica* satis eruitur. De quo vide quæ fusiùs tradunt Imola in c. 2. num. 39. cum seq. *De feudis, & Jason. de feudis, tit. Quis feudum dare possit num. 13.*

Unde factum est, quòd antè diximus, decimas in feudum concessas amisisse jus suum spirituale, & induisse naturam feudi sæcularis, ita quòd sine vitio deinceps in alium laicum transferri possint; ex illa juris regula, quæ res semel legitimè alienata deinceps rectè alienatur, l. *Pater 36. §. quindecim D. De legat. 3.* Nam his repugnant ea, quæ jam dicta sunt; ac proinde prædicta juris regula huc transferri non potest, impediente juris dispositione contrariâ, alleg. locis. Etenim jus illud decimandi, quod ex institutione sua spirituale est, tantummodò competens Clericis ob executionem divini officii, per hujusmodi concessionem feudi Clericis non adimitur, sed solum quoad utilitatem, id est, perceptionem fructuum, remanente proprietate apud Clericos; quod verba textus in d. c. *Cum Apostolica*, videntur satis subindicare, dum inquit, *quod monendus est laicus, qui decimam detinet, ut eam restituat Ecclesie, ad quam spectat.*